

Asia: VN/21220/2025

Lausuntopyyntö HE:stä Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 7 ja 10 §:n, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 6 ja 8 §:n ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 7 ja 10 §

Tehtävä uudistus on kannatettava. Tilojen tarpeetonta, tuen maksimoinnin vuoksi, tehtävää tilojen jakamista on estettävä. Muutos mahdollistaa paremmin myös olemassa olevien tilojen yhdistämisen tarvittaessa.

Nykyisellään on haasteena esimerkiksi se, että samalla viljelijällä on eri tilatunnuksilla luomutila, ja tavanomaista viljelyä harjoittava tila. Lisäksi on henkilöitä jotka ovat osakkaana useammassa viljelyä harjoittavassa tilassa, tai puoliset ovat jollain tapaa jakaneet tilaa ja saaneet omat tilatunnukset.

Yhdistämistapausten yhdenmukainen käsitteleminen edellyttää, että ELY-keskuksilla ja kunnilla on selkeät ohjeet, hallituksen esityksessä tai Ruokaviraston toimesta, siitä millaisissa tapauksissa yhdistäminen on tarpeen. Tällaisia seikkoja ovat esimerkiksi tilojen omistus pohja, omistusosuudet, määräysvalta (Oy, MTY), milloin toiminta on katsottava yhteiseksi.

Lisäksi tulee olla selkeät hallinnolliset menettelyohjeet (kuuleminen, päätöksen sisältö jne)

Tärkeää on että ELY-keskukset saisivat tiedon kuntien tekemistä yhdistämisistä, koska yhdistämisillä on vaikutusta rakennetukien myöntämiseen/maksamiseen.

Tiedotusvelvollisuus asiasta voitaneen antaa Ruokaviraston ohjeistuksella. Laissa annettavaa velvoitetta emme näe tarpeelliseksi, emmekä näe että kuntien tulisi pyytää asiassa ELY:ltä lausuntoa. Lausuntojen pyytäminen ja laatiminen lisää nähdäksemme tarpeettomasti byrokratiaa ja lisää työtaakkaa entuudestaan.

Maatilan käsitteen osalta haluamme tuoda esille huolemme siitä, että tällä hetkellä tulkinta siitä mikä on maatila, on erilainen viljelijätuissa kuin rakennetuissa.

Viljelijätukien kohdalla yhtenä tilana pidetään Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamien tukien osalta kaikkia viljelijän johtamia, saman jäsenvaltion alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä ja kansallisesti kokonaan rahoitettavien kansallisten tukien osalta maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) määritelmää: maatilaksi katsotaan viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

Lain (1559/2001) tulkinta, jota ymmärtääkseni käytetään viljelijätuissa yleisesti, on lievempi kuin se tulkinta jota käytetään rakennetukien myöntämisessä. Rakennetukien osalta käytetään tiukasti suunnitelma-asetuksen määritelmää, ja kaikki saman viljelijän johtamat/omistamat tilat, oli ne taloudellisesti tai toiminnallisesti erillisiä tai eivät, katsotaan samaksi tilaksi. Tämän tulkinnan mukaan esimerkiksi osakeyhtiömuotoiset tilat, joilla on eri tuotantosuunta ja sijaitsevat kymmenien kilometrien päässä toisistaan katsotaan samaksi tilaksi, vaikka tilojen toiminnalla ei ole mitään yhteistä.

Erilaiset tulkinnat siitä mikä on yksi tila, tulisi yhtenäistää.

Muilta osin ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa hallituksen esityksestä.

Rintapukka Ritva
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Perälä Kirsi
Etelä-Pohjanmaan ELY - Maaseutuyksikkö